

İsmail ERCAN

THEMIS

MEDENİ HUKUK I

Giriş ve Başlangıç Hükümleri

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
-------------	-----

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

I. HUKUK KAVRAMI	1
A. Genel Olarak.....	1
B. Hukuk Kurallarının Özellikleri	3
1. Genellik.....	3
2. Soyutluk.....	4
3. Süreklilik	4
4. Devletçe Tanınmış ve Maddi Yaptırıma Bağlanmış Olma.....	4
5. Dışa Vurulmuş Davranışları Konu Edinme.....	5
II. HUKUKUN DEĞİŞİK GÖRÜNÜMLERİ	5
A. Yürürlükteki Hukuk.....	5
B. Doğal Hukuk	5
C. Tarihsel Hukuk.....	6
D. Yaşayan Hukuk.....	6
III. KAMU HUKUKU - ÖZEL HUKUK AYIRIMI	6
IV. MEDENÎ HUKUK	7

İKİNCİ BÖLÜM

MEDENÎ HUKUKUN KAYNAKLARI

I. YASA	9
A. Genel Olarak.....	9
B. Yasaların Uygulanması.....	10
1. Yer Bakımından Uygulanması	10
2. Zaman Bakımından Uygulanması	11
3. Anlam Bakımından Uygulanması.....	13
4. Nitelik Bakımından Uygulanması	15
C. Yasaların Yorumlanması	17
1. Genel Olarak	17
2. Türleri	17
3. Yorum Kuramları.....	18
4. Yorum Yöntemleri	19
D. Yasalarda Boşluk Bulunması.....	20
1. Kavram.....	20
2. Türleri	21
3. Yargıcın Takdir Yetkisi.....	25
II. ÖRF VE ÂDET HUKUKU	29
A. Genel Olarak.....	29
B. Koşulları.....	29
C. Türleri	31
1. Ülkesel Örf ve Adet – Yöresel Örf ve Adet	31
2. Ticari Örf ve Adet – Adi (= Alalade) Örf ve Adet	31
3. Genel Örf ve Adet – Özel Örf ve Adet.....	32

III. YARGICIN YARATTIĞI HUKUK	32
A. Genel Olarak.....	32
B. Koşulları.....	33
C. Yargıcın Hukuk Yaratırken Uyması Gereken Kurallar.....	33
D. Yargıcın Hukuk Yaratırken Yararlanabileceği Kaynaklar	33
E. Yargıcın Yarattığı Hukukun Özellikleri	34
IV. YARDIMCI KAYNAKLAR	34
1. Bilimsel Görüşler (= Öğreti)	35
2. Yargı Kararları (= Kazai İçtihatlar).....	35

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

HUKUKSAL OLGULAR (HUKUKSAL OLAY, EYLEM VE İŞLEMLER)

I. HUKUKSAL OLAYLAR.....	37
II. HUKUKSAL EYLEMLER	37
A. Hukuka Uygun Eylemler	37
1. Duygu Açıklamaları	37
2. Bilgi Açıklamaları	38
3. İrade Açıklamaları	38
B. Hukuka Aykırı Eylemler.....	39
III. HUKUKSAL İŞLEMLER	39
A. Genel Olarak.....	39
B. Öğeleri.....	39
1. İrade Açıklaması	40
2. Hukuksal Sonuç	41
C. Türleri	42
1. Gerekli İrade Açıklaması Açısından	42
2. Etkilerini Doğurdukları Değerler Açısından Hukuksal İşlemler	44
3. Hüküm İfade Edeceği An Açısından Hukuksal İşlemler	47
D. Geçerlilik Koşulları.....	47
1. Bütün Hukuksal İşlemlerde Aranan Geçerlilik Koşulları.....	47
2. Bazı Hukuksal İşlemlerde Aranan Geçerlik Koşulları.....	48
3. Bazı Hukuksal İşlemlerde Aranan Tamamlayıcı Unsurlar	48
E. Hukuksal İşlemlerin Geçersizliği	48
1. Yokluk	49
2. Kesin Hükümsüzlük (Butlan).....	49
3. İptal Edilebilirlik	51
4. Noksanlılık (= Askıda Hükümsüzlük).....	52
5. Nisbi Etkisizlik	52
6. Tek Yanlı Bağlamazlık	52
7. Eksik Geçerlilik.....	52

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

HAK

I. KAVRAM.....	53
II. TÜRLERİ.....	53
A. İleri Sürülebileceği Çevre Açısından	53
1. Mutlak haklar	53
2. Nisbi haklar.....	54

B. Parayla Ölçülebilen Bir Değeri Olup Olmaması Açısından	56
1. Mal Varlığı Hakları	56
2. Kişi Varlığı Hakları	60
C. Kullanılmasının Etkisi Bakımından	60
1. Yenilik Doğuran Haklar	60
2. Yalın Haklar (Alelade Haklar)	62
D. Kullanma Yetkisi Açısından	63
1. Kişiye Sıkı Sıkıya Bağlı Haklar	63
2. Temsil Kabul Eden Haklar	64
E. Devrinin Mümkün Olup Olmaması Açısından	64
1. Devredilebilen Haklar	64
2. Devredilemeyen Haklar	64
F. Hak Sahibinin Doğrudan Doğruya Sahip Olup Olmadığı Açısından	64
1. Bağlı Haklar.....	64
2. Bağımsız Haklar	65
G. Sağladıkları Yetkinin İçeriği Açısından	65
1. Yararlanma Hakları	65
2. Düzenleme Hakları	65
III. HAKLARIN KAZANILMASI	65
A. Kavram	65
B. Hakların Kazanılmasının Şekilleri	66
1. Aslen Kazanma	66
2. Hakların Halefiyet Yoluyla Kazanılması	66
IV. HAKLARIN KAZANILMASINDA İYİ NİYETİN İŞLEVİ	67
A. Kavram	67
B. Unsurları.....	68
1. Bilgisizlik	68
2. Hoşgörülebilir olma	68
3. Hukuk Düzeninin İyi Niyete Hukuksal Sonuç Bağlaması	69
C. İyi Niyetin Aranacağı Kişi	69
D. İyi Niyetin Aranacağı An	70
E. İyi Niyetin Korunduğu Durumlar	70
1. Eşya Hukukunda	70
2. Aile Hukuku	72
3. Borçlar Hukuku	73
F. İyi Niyetin İspatı.....	73
V. HAKLARIN KULLANILMASI VE BORÇLARIN YERİNE GETİRİLMESİNDE TEMEL İLKE: DÜRÜSTLÜK KURALI	73
A. Genel Olarak	73
B. Dürüstlük Kuralının Etkisi	74
C. Hakkın Kötüye Kullanılması (Dürüstlük Kuralına Aykırılık)	79
1. Kavram.....	79
2. Koşulları	79
3. Ortaya Çıkış Biçimleri.....	81
4. Sonuçları.....	82
VI. HAKLARIN KORUNMASI	83
A. Hakların Devlet Gücüyle Korunması	83
1. İstem.....	83
2. Dava.....	83
3. Savunma	84
4. İspat Yüğü	85

B. Cebri İcra	89
C. Hak Sahibinin Hakkını Kendiliğinden Koruması	90
1. Meşru Savunma.....	90
2. Zorunluluk Durumu	90
3. Kuvvet Kullanma.....	91
VII. HAKLARIN KAYBEDİLMESİ	92